

A Magyarországi
Evangélikus Egyház
Diakóniai Szolgálatának
alapelvei

ELŐSZÓ

*Tisztelt munkatársaink, partnereink!
Kedves olvasók!*

„A Magyarországi Evangélikus Egyház a Jézus Krisztusban való hite gyümölcseként szeretetszolgálatot végez.” (2005. évi V. törvény, V. fejezet, 22. §. (1) bek.)

A diakónia szó jelentése: *szeretetszolgálat*.

Mindez magában rejtí az elfogadás és továbbadás képességét. Az előbbi nem más, mint az Istentől kapott kegyelem, amelyre épül az utóbbi, s amely a hála jeleként a mindennapi kereszténységben ölt formát. A diakónia képletes meghatározása: „kezek evangéliuma”. (Sztehlo Gábor)

A Magyarországi Evangélikus Egyház szeretetszolgálatát különböző formában és struktúrában végzi. Szolgálatunk sajátosságát felekezeti adja: evangélikus.

Az evangélikus név alatt folyó diakóniai munkáért az egyház püspökei, vezetői és vezető testületei az MEE Országos Iroda Diakóniai Osztályának, a zsinat diakóniai bizottságának és az egyházközségeknek a munkáján keresztül viselik a felelősséget, ugyanakkor a diakóniában dolgozó munkatársak munkájukért személyes felelősséggel tartoznak.

A jelen alapelvek alapján az MEE Diakóniai Szolgálata az elkövetkezendő évekre a következő jövőképet alkotta magának.

Diakóniánk egyetemes keresztény alapokon nyugszik, amelyben az Isten–ember kapcsolatnak alapvető szerepe van. Meglévő értékeinket

megtartjuk, és munkánkat egyházunk egyéb szolgálati ágaival szoros kapcsolatban, a társadalom egészére kiterjesztve végezzük.

Szolgálatunkban kiemelt szerepet szánunk a családoknak, a közösségeknek, gyülekezeteinknek, a szeretetnek, a felelősségnek és a szolidaritásnak. Törekszünk arra, hogy munkánkban jelen legyen a bizalom, a folytonosság, az innováció, a megújulás és a remény.

Diakóniánkon keresztül a velünk kapcsolatba kerülő embertársainknak át-fogó, modern, egymást kiegészítő és életutat segítő, életvezetési aján-lásokat kínálunk.

Ittész János, az MEE diakóniai munkáért felelős püspöke

SZERVEZETI KÜLDETÉS

A Magyarországi Evangélikus Egyház gyülekezeteiben és intézményeiben végzett diakóniai munka célja, hogy holisztikus szemléletet képviselve, krisztusi szeretettel enyhítse a segítségre szoruló és ínséget szenvedő ember gondjait, nyomorúságát.

Munkánkat hitünkéből eredő erkölcsi parancsnak engedelmeskedve vé-gezzük folyamatos teológiai és szakmai kontroll segítségével. Minden körülmények között biztosítjuk a hitélet szabad gyakorlását és az emberi méltóság-tiszteletben tartását. Tevékenységünkben a családi és baráti kapcsolatokban rejlő erőforrásokra támaszkodunk.

Feladatunknak tekintjük azt is, hogy szolgálatunkkal a társadalom különböző színtereit inspiráljuk. Ezáltal biztosítjuk a szakmaiság és a keresztény lel-kiség egységéből fakadó minőségi szolgálat fenntartását és fejlesztését.

Ennek a jövőképnek az eléréséhez öt stratégiai irányt fogalmazunk meg.

- A szolgáltatások egyházi jellegének erősítése. A szeretetszolgálatok vezetőinek és munkatársainak képzése egyházi kereteken belül, a meglévő infrastruktúra felhasználásával, nyitottan az egyéb szakmai képzési formákra is.
- A diakóniai hálózat fejlesztése. Új ötletekkel és kezdeményezésekkel alakítjuk az MEE diakóniai szolgáltatási kínálatát, hogy minél attraktívabb és versenyképesebb legyen (innováció). Szükségletalapú átfogó szociális szolgáltatási kínálatot hozunk létre.
- Szeretetszolgálatok szolgáltatásminőségének megtartása, fejlesztése.
- Célunk az önkéntesek diakóniai szolgálatba állítása, és számuk folya-matos növelése. Az önkéntesség tudatos elterjesztésével a gyüleke-

zetépítést és az egyház más munkaágait is erősíteni kívánjuk (oktatás, ifjúsági munka, szolgáló közösségek szervezése).

- Arra törekszünk, hogy diakóniánk minél ismertebb legyen a társadalom széles köreiben, és felkeltjük partnereink érdeklődését szolgálatunk iránt. Nagy hangsúlyt helyezünk az ökumenikus kapcsolatok ápolására.

Az alapelvek bemutatják az MEE Diakóniai Szolgálatának profilját, ezzel egyidejűleg programként és orientációs segítségként szolgálnak.

DIAKÓNIAI KÜLDETÉSÜNK

Szeretetszolgálatunkat a Szentírásra és az újszövetségi gyülekezetek életéből ismert diakóniai munkára, hivatalra vezetjük vissza. Különösen fontosnak tartjuk a diakónia történetéből ismert történeti előzményeket, kiemelve a reformátori hagyományokra épülő és 19–20. században intézményesülő belmissziói munkát.

Az idők folyamán egyházunkban és intézményeinkben a diakóniai munka folyamatosan változott és fejlődött. Szolgálatunk alapja mindvégig ugyanaz maradt: Jézus Krisztus evangéliumát szavakban és tettekben tanúsítani a világban. Szolgálatunkat az életért, az élet közelében: a jelentkező szükségletekre reagálva akarjuk végezni.

Munkánk alapját három átfogó cél képezi:

- Keresztyén életből fakadó hivatástudat
- Professzionális munka
- Felelős gazdálkodás

Szolgálatunk során számos kihívással szembesülünk, és készen állunk a feladatok megoldására.

- Istenképünk alapján, Jézus Krisztus kinyilatkoztatásából kiindulva örököndünk embertáraink méltósága felett.
- Szolgálatunkban bizalom alapuló partnerséget alakítunk ki.
- Diakóniánk középpontjában áll a teremtés egésze: az ember és környezetének óvása és fenntartása (1Móz 1,1–).

- Minden jóakarátú emberrel közösen szállunk síkra az élet védelméért és fenntartásáért.
- A professzionális munka már a kora kereszténység számára (ApCsel 6,1–7) is fontos volt. Munkánk minősége ma is döntően a munkatársak szakmai és szociális kompetenciájától függ, amelyet korszerű módszerekkel fejlesztünk.
- Felelősségteljesen és kreatívan bánunk a rendelkezésünkre álló eszközökkel, és ahol szükséges, új forrásokat tárunk fel. Ezáltal biztosítjuk munkánk gazdasági alapjait, és tesszük a jövő számára is alkalmassá.

EMBERKÉP

Meggyőződéssel valljuk, hogy minden ember Isten képmására teremtett.

Minden ember megismételhetetlen személyiséggel és elveszithetetlen méltósággal bír. Az emberi élet Isten ajándéka, melynek örülünk, és sérthetetlennek tarjuk.

Szolgálatunk végzése közben egy percre sem felejtjük el, hogy a ránk bízott segítségre szoruló mentális és testi állapotuktól, adott szociális helyzetüktől függetlenül többek, mint amit mi éppen tapasztalunk belőlük. Ők Isten képmásai. A mi feladatunk pedig, hogy Isten akaratára és Krisztus rendelése alapján minden ember örök méltóságához ragaszkodjunk, és azt a végsőkig megőrizzük.

Örülünk az élet ajándékának.

Törekszünk arra, hogy

- a diakóniai szolgálat minden dolgozója legyen elhivatott a munkájában az élet védelmére és a rászorulókkal, gyengékkel, a kirekesztett emberekkel való szolidaritásra.
- Tudatosítsuk a magunk számára és a nyilvánosság felé is, hogy az emberi léthez hozzátartoznak a fizikai és pszichikai korlátok. Ugyanakkor személyes hitünk alapján tapasztalhatjuk, hogy Jézus szenvedésére és feltámadására tekintve segítséget, erőt kapunk ahhoz, hogy még

a legfájdalmasabb szenvedések láttán is reménykedhessünk abban, hogy az emberi élet mégsem értelmetlen. Ebből az erőből merítve igyekszünk a szenvedést enyhíteni.

- A szükségleteket átfogóan vegyük figyelembe. Ennek alapján fordulunk az emberek felé személyre, származásra, szociális helyzetre, vallásra és teljesítőképességre való tekintet nélkül.
- Valljuk, hogy szolgálni és segíteni nem egyoldalú folyamat, és gazdagítja azt, aki ad, ugyanúgy, mint aki elfogadja a segítséget.

KÖZÖSSÉG A HITBEN ÉS A SZOLGÁLATBAN

Az MEE Diakóniai Szolgálatának munkatársai – az alkalmazottak és az önkéntes segítők – szolgálati közösséget alkotnak.

Erre a közösségre a bizalmon alapuló, nyílt kommunikáció és az értékek kölcsönös megbecsülése, valamint az együttlét sokoldalúan megélt lehetőségei jellemzőek. Ezáltal erősödik a diakóniában dolgozók elköteleződése, motivációja és az önbecsülése.

- A diakóniai munkánkért érzett közös felelősség összeköti az intézmények vezetőit és a munkatársakat, az egyházközösségeket és az önkénteseket.
- A diakóniai szolgálat dolgozói támogatják egymást az élet és a hitélet minden területén.
- Törekszünk arra, hogy a lelkiileg épüljünk, és az egyházi ünnepek örömeit munkatársi körben is átéljük.

Ezeket a folyamatokat lelkipátervezői hálózattal és diakóniai (tovább)képzési alkalmak biztosításával is támogatjuk.

PARTNERSÉG A SZOCIÁLPOLITIKÁBAN

Munkánk során ellátunk, támogatunk, képviselünk és tanácsolunk. Szükség esetén a szociális szektor egyéb aktoraival közösen segítünk a hozzánk forduló embereknek.

Céljaink eléréséhez különböző módszereket alkalmazunk.

Megbízható partnerei vagyunk a szociálpolitika minden szereplőjének és mindazoknak, akik nálunk vállalnak munkát, képzéseinken részt vesznek, vagy szolgáltatásainkat igénybe veszik önmaguk, hozzátartozóik és barátaik számára, továbbá mindazoknak, akik a diakóniai szolgálatot ötleteikkel vagy anyagiakkal támogatják.

- Figyelemmel kísérjük a társadalmi változásokat, reagálunk a jelentkező szükségletekre, saját eszközeinkkel segítséget nyújtunk az újonnan felmerülő problémákra.
- Munkánkat a partnerségre alapozzuk. Jó ötletekre és anyagi forrásokra van szükségünk szolgálatunk magas szintű végzése érdekében. Sokoldalú támogatást várunk különböző társadalmi csoportoktól, a civil társadalom szereplőitől, szponzoroktól és az önkéntes segítőtől, mindenekelőtt gyülekezeteinktől is.
- Képesse tesszük és bátorítjuk az embereket, hogy jogukat a társadalomban érvényesítsék. Amennyiben ez nem lehetséges, kötelesek vagyunk ezekért a jogokért síkra szállni.
- Meglévő kapcsolatainkat ápoljuk, és folyamatosan törekszünk arra, hogy új partnereket és támogatókat keressünk Magyarországon és külföldön egyaránt.
- Diakóniánk a magyar szociálpolitika része és a sokszínű ellátórendszer fontos szereplője. Ennek megfelelően igyekszünk a szociálpolitikai folyamatokra – értékeink és tapasztalataink nyilvános felvállalásával – hatást gyakorolni és azokat aktívan alakítani.

MUNKATÁRSOK, VEZETÉS ÉS FEJLESZTÉS

Az evangélikus diakónia vezető munkatársai és alkalmazottai elkötelezték magukat a dolgozóorientált, szituatív irányultságú vezetés mellett.

Munkatársaink elkötelezettségére, motiváltságára és hivatástudatára mint munkánk sikerének zálogára tekintünk.

Ez azt jelenti, hogy a vezető munkatársak munkamódszerük megválasztásakor (utasítás, meggyőzés, jutalmazás, delegálás) a dolgozó kompetenciájához és hozzáállásához igazodnak.

- Támogatjuk a diakónia értékeivel való aktív azonosulást. Erre szolgálnak a részvétel központú munkaformák, mint a projektmunka és a műhelymunka.
- A korszerű képzéssel és továbbképzéssel, valamint a szupervízió lehetőségével megteremtjük az alapot a professzionális cselekvésre. Fontosnak tartjuk a folyamatos visszacsatolást.
- Munkatársaink megtapasztalhatják a támogatás és tehermentesítés fontosságát egyházunk diakóniai alapelveiben, a folyamatkövetésben vagy a lelkesítő-beszélgetések során.

MENEDZSMENTRENDSZERÜNK

Diakóniai szolgálatunk a különböző menedzsmentterületek integrációjával biztosítja a szolgáltatások fejlődését.

A menedzsment három szinten valósul meg.

- Fenntartó és/vagy tulajdonos (szakmai, felügyeleti, továbbképzési, gazdasági felügyeleti, továbbképzési, kontroll, lelkesítő-inspiratív)
- Intézmények (szakmai, egészség és biztonság, minőségmenedzsment, projektpályázat-menedzsment, gazdasági-pénzügyi, munkavédelem, környezetvédelem, lelkesítő-gyakorlati megvalósulás)
- Módszertan (szakmai, jogi ismeretek növelése, szupervízió)

Szolgálatunk monitorozásának alapjait a következő szempontok határozzák meg:

- Ügyfelek/partnerek elégedettsége
- A minőségi szolgáltatásokhoz való, jogszabályoknak is megfelelő egyenlő hozzáférés biztosítása
- Anyagiak
- Folyamatok
- Tanulás és fejlődés
- Rövid-, közép- és hosszútávú célokat fogalmazzunk meg, megfelelő intézkedéseket vezetünk be, és projekteket kezdeményezünk.
- A folyamatok állandó követése és korrekciója, valamint a célirányos innováció képezik alapelveink megvalósulásának alapját.

Fontos menedzsment területek

- Minőségmenedzsment
- Környezeti menedzsment
- Munkavédelem
- Egészség és biztonság
- Projektmenedzsment
- Pénzügyek

Diakóniai megbízatásunk túlmutat a pusztán gazdasági és szociálpolitikai szempontokon, tisztességes gazdálkodás mellett a rászorultság szempontját érvényesítjük.